

Ерол Туфай

Несреќите на Арлекилот

(Или: Како ловецот на малограѓанските снитта успеа да остане сам?)

Целата дворска камарила го сметаше за налудничав, несериозен човек кој не ги исполнува граѓанските норми (браќ, семејство, одредена професија, институционално образование и патриотска приврзаност со служење во кралската војска). Арлекилот уживаше во оваа своја улога на дворски забавувач. Тој беше супериорен во односите со маркизите, грофовите, бароните и другите дворски големодостојници. Беше прекрасен козер, со речовитост што го пленуваше собеседникот и го внесуваше во доловениот арлекински свет. Женскиот дел во кралската палата, што се наоѓаше до реката, беше постојано воодушевуван при средбите со него. Досетките, шегите и луцидните забелешки на дворскиот шут постојано ги тераа на смеа и громогласен кикот дворските дами.

Никој во дворецот не знаеше ништо за него, за неговото потекло, за возраста или пак за бојата на неговите очи, кои секогаш имаа израз на стакло. Не му беа потребни влијателни заштитници. Неговата врска беше кралскиот трон. На сите забави, организирани по разни поводи во дворецот, тој ги забавуваше гостите, а откако ќе се замореше, седнуваше до десното стапало на кралот, онаму каде жезлото се потпираше на подот. Кралевите се менуваа, а арлекилот во пакет заедно со жезлото - симболот на кралската власт, беше примопредаван како играчка без која не можеше да се замисли тронот. Тајната на неговиот успех беше изворот на неговите несреќи. Не смееше да си дозволи да погреша. Беше приморан постојано да мисли и пронаоѓа нови и нови штосеви. Тоа воопшто не му паѓаше тешко. Животот во кралскиот дворец беше толку бурен што арлекилот не мораше ништо да измислува. Предметот на неговите досетки му беше изложен на дланка. Само требаше да го собере нектарот на човечките будалаштини. Тој беше непресушен извор на нови и нови, дотогаш нечуени и непрочитани мисли. Но, несреќата беше во сознанието дека тој не смееше да биде господар на своите мисли. Истите мораа да бидат обнародени во најкус можен временски период, бидејќи дворската камарила беше секогаш ненаситна за гротескна интелектуалност. Сè му беше откупено. Неговиот живот просто беше ставен во служба на кралството. Арлекилот ја распродаваше сопствената душа, за разлика од нормалните поданици на кралството кои го продаваа својот занает. Сета противвредност за неговите услуги се сведувааше на обилната храна, вкусните вина и ноќниот одмор во малата непроветрена соба во визбените простории на кралската палата крај реката. И уште нешто како забавување на неговиот живот. Тој беше крадец на љубовта. На дофат му беа сите доблести на женската душа, благодети на негуваните синокрвни тела на дворските дами, вклучувајќи ја и јаловата кралица. Но, тој копнееше по трајна, искрена и човечка љубов и топлина на една единствена девојка со детски лик. И оваа несреќа на арлекилот беше еден од многуте парадокси на неговиот живот.

Арлекилот не ги признаваше правилата на игра во меѓучовечките контакти, ниту пак кралските закони и моралните норми што важеа за другите. Тој беше играч на рабовите на нормалноста и ловец на малограѓанските сништа. Ученото научно-литературно друштво на кралството со индигнација го спомнуваше неговото име и никогаш не го ставаше на дневен ред од своите состаноци ниту еден од неговите бројни предлози за разни сфери на човечката активност дури ни под точката "разно". Сепак, сите *високопарни* академици-членови на Кралското друштво редовно се среќаваа со него, му ги *позајмуваа* идеите и ги соопштуваа како нови вистини. Арлекилот се смееше кога во билтенот на Друштвото ќе прочита некое свој изум објавен во строга *научна* форма и потпишан од големите умни глави на кралството, бидејќи се сеќаваше на маките што умните ги имаа при запишувањето на идеите од неговите усни во мракот што владееше во темните делови на палатата каде се одвиваа неговите средби од *трет* вид со белокошите чувари на тајните. Тој знаеше дека е моделар на окуларите на кралските умови, често подбуцнувајќи ги правилно да прогледаат. Нивните светогледи во неговите раце личеа на натезнати привезоци. Неговата нова несреќа се состоеше во цинизмот на судбината. Тој беше испраќач во погребната поворка при закопите на великодостојничките, белобради умни глави и последниот говорник кој држеше нема беседа за нивниот недосонуван сон. Арлекилот над нивниот гроб ја пееше својата несреќна песна - ода на живот без приватност, осуден вечно да служи. Неговата несреќа беше бесмртноста!

Создавачот на радоста, која можеше да се откупи на секоја забава во кралската палата, мораше да понира до дното на својата измачена душа, секогаш одново и до друга платформа до бездната, за да извлече нов облик на мислата која мораше, со раѓањето на сонцето, да ја соопшти на слушателите.

Самракот, кога сонцето заогаше зад границата на кралството, беше единствен дел од деноноќието кога никој, дури ни кралот - тој господар на животот и смртта, не знаеше каде се изгубил арлекилот. А, тој, заштитен во своето парталаво цубе, со лик на обичен минувач заразен од лепра, бездушно талкаше низ калливите улички на кралскиот град, задлабочен над своите интелектуални јанси. Новите откритија ги сместуваше во префрлениот јанцик преку рамото и радосен пак се враќаше, но овој пат во ликот на среќниот безделник кој ќе ги забавува гостите на забавата во кралската палата крај реката.

Амин, народе!